

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/144

KARAR NO : 1984/500

ÖZET: Sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olmayan suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Şuayip Kozan

O L A Y : 20.9.1983 günü Lalapaşa İlçesi Dügünlü Köyü'nde zabıtaca yapılan denetim ve kontrollerinde sanık Şuayip Kozan'ın işletmekte olduğu kahvehanenin geceyarısından sonra saat 00.1 sıralarında açık olduğu ve bu suretle sanığın verilen ruhsata aykırı harekette bulunduğu ve yetkili mercilerin emirlerine iteatsızlık suçunu işlediği ileri sürülerek, TCK.nun 526/1. maddesine göre cezalandırılması istemiyle Lalapaşa C. Savcılığınca 7.10.1983 günlü, esas 1983/100 sayılı iddianame ile hakkında kamu davası açılmıştır.

Lalapaşa Sulh Ceza Mahkemesi; 28 Şubat 1984 gününde, esas 1983/301, karar 1984/32 sayı ile; atılı suçun, 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 3/i ve 16/1. maddesine girebileceği ve sıkıyönetim askeri mahkemesinde davanın görülmesi gerektiği görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askerî Mahkemesi; 8.6.1984 gününde, 1984/56-94 sayı ile; atılı suçun sıkıyönetim kanununa kapsamına girmediği ve TCK.nun 526/1. maddesinde yazılı suç oluşturduğu görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş ve dava dosyası İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığının 6.8.1984 günlü, 1984/269 sayılı yazıları ile Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, A. Mazhar Akman, A. Cemal Göğüş, Necati Karakış, Ergun Argon ve Yavuz T. Özgen'in katılmaları ile yaptığı 24.12.1984 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Fikret Erem'in raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Tayfun Ugan'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanığa atılı suç, tüm yurttan 12.9.1980 de ilân olunan sıkıyönetimden sonra 30.9.1983 günü işlenmiştir.

Tetkik konusu olay, sanığın işletmekte olduğu kahvehaneyi saat 24.00 te kapatması gerektiği halde, açık bulundurmak suretiyle resmi mercilerin emirlerine iteatsızlık suçunun işlendiği ileri sürülerek hakkında yasal işlem yapılmasından ibarettir.

Dava konusu edilen eylemin, sıkıyönetim ilânından sonra işlenmesi nedeniyle görevi tayinde 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesinin gömönünde tutulması gerekir. Anılan maddenin uygulanmasının koşulları ise; eylemin, sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunması ve sözkonusu maddenin çeşitli bendlerinde sayılan suçlar arasında yer almasıdır.

İncelenen dosya içeriğinden, sanığa atılı eylemin siyasal ve ideolojik amaçla işlenmediği aşıkâr olduğu gibi; uygulanması istenilen yasa maddesinde adı geçen 15. madde de bulunmamaktadır.

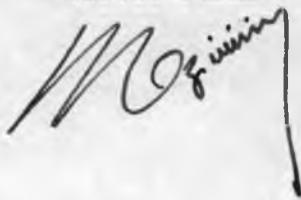
Ayrıca dosya kapsamına göre, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'nın kahvelerin kapatılmasına dair bir emir veya bildirisinin bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Bu duruma göre sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olmayan bu eyleme ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiğinden, Lalapaşa Sulh Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Lalapaşa Sulh Ceza Mahkemesi'nin 28.2.1984 günlü, esas 1983/301, karar 1984/32 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 24.12.1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

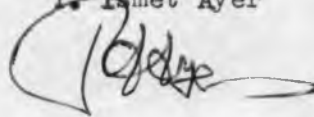
Başkan

Servet Tüzün

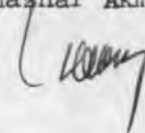
Üye

Y. İsmet Ayer

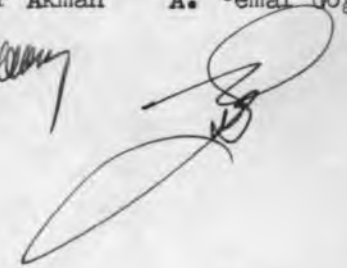
Üye

A. Mazhar Akman

Üye

A. Cemal Gögüş

Üye

Neoati Karakış

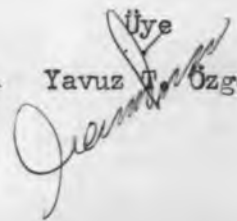
Üye

Ergun Arçon

Üye

Yavuz T. Özgen

i/ç